

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 531/2017-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť advokáta [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 78/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. júla 2017 doručená sťažnosť advokáta [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 78/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol ustanovený opatrením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 988/2012 z 2. novembra 2012 z dôvodov podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku za obhajcu obvinenej [REDAKOVANÉ]. Keďže obvinená bola 12. mája 2015 prepustená z výkonu trestu odňatia slobody, okresný súd opatrením sp. zn. 2 T 78/2014 z 29. júna 2015 zrušil ustanovenie sťažovateľa za obhajcu.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že keďže disponoval informáciami o zániku dôvodov povinnej obhajoby už skôr, vyčíslil si podaním doručeným okresnému súdu ešte 17. septembra 2014 odmenu za obhajobu obvinenej v súlade s § 553 Trestného poriadku v celkovej sume 1 189,84 €.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že obvinená [REDAKOVANÉ] bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 78/2014 zo 17. septembra 2014 uznaná za vinnú, avšak označený odsudzujúci rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 188/2014 zrušený vo výroku o treste a vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo výroku o vine je rozsudok okresného súdu zo 17. septembra 2014 už právoplatný.

Sťažovateľ sa žiadosťou z 23. februára 2016 domáhal od okresného súdu informácie, prečo o jeho vyúčtovaní z roku 2014 nebolo dosiaľ súdom rozhodnuté. Okresný súd v ten istý deň podaním sťažovateľovi odpovedal, že v predmetnej veci bol 25. januára 2016 vyhlásený rozsudok, proti ktorému obvinená podala odvolanie, a po vypracovaní rozsudku *„bude z dôvodu odvolania obžalovanej zaslaný na Krajský súd Trenčín“*.

Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd mal od septembra 2014, resp. najneskôr od 29. júna 2015 dostatok času rozhodnúť o priznaní odmeny za obhajobu. Poukazuje v tejto súvislosti na skutočnosť, že ide o jednoduchú vec, ktorá štandardne patrí do pôsobnosti vyšších súdnych úradníkov. Tvrdí, že okresný súd svojou nečinnosťou v predmetnej veci,

ktorá „nie je ničím ospravedlniteľná“, porušil „moje právo garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, upravené v článku 48 ods. 2 Ústavy slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Prievidza, G. Švéniho 5, Prievidza, v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/78/2014, bolo porušené.

2. Okresnému súdu Prievidza prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], advokátovi so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 500,-Eur, ktoré je Okresný súd Prievidza povinný vyplatiť sťažovateľovi...“

Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 € sťažovateľ odôvodňuje právnou neistotou, v ktorej sa nachádza, keďže odo dňa „podania návrhu na priznanie trov ex offa uplynulo približne 1035 dní“, čo mu „spôsobuje materiálnu i nemateriálnu ujmu spočívajúcu v tom, že musí neustále sledovať stav konania a urgovať okresný súd na vydanie rozhodnutia a tým venovať čas, ktorý mi nik nezaplátí“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ústavný súd v systéme ochrany základných práv a slobôd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad vyvoditeľných z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

Podľa § 55 ods. 4 Trestného poriadku ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej obdržaní a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť uvedenej v odseku 3 musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak zo strany súdu nedošlo k priet'ahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne. Ak je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

Ústavný súd zastáva názor, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitného predpisu (Trestného poriadku).

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh možno vyvodit', že sťažovateľ nepodal sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku na nadriadenom súde (hoci v sťažnosti argumentuje

tým, že existuje „*dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom... vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia*“, pozn.), ktorou by sa domáhal určenia primeranej lehoty na uskutočnenie požadovaného úkonu – vydanie uznesenia o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov. V prípade, ak by okresný súd sťažnosti nevyhovel, bolo by jeho povinnosťou predložiť vec nadriadenému súdu, ktorý by o sťažnosti pre nečinnosť rozhodol v zmysle § 55 ods. 5 Trestného poriadku do piatich pracovných dní od prevzatia veci.

Sťažovateľ teda nevyužil právny prostriedok ochrany jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý mu osobitný predpis – Trestný poriadok účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený. Navyše, nič mu nebráni v tom, aby tento právny prostriedok ochrany svojich práv v súčasnom štádiu napadnutého konania využil.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd poznamenáva, že podanie sťažovateľa z 19. februára 2016 doručené okresnému súdu 23. februára 2016 nemohol považovať za sťažnosť na nečinnosť v zmysle § 55 ods. 3 Trestného poriadku, keďže z jeho obsahu vyplýva, že sťažovateľ v ňom len žiada „... *o informáciu, prečo v prípade, ak sú spisy na OS Prievidza, nie je možné rozhodnúť o priznaní trov obhajoby v súlade s ust. § 553 TP*“.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017